

Hindajate nimed:

I osa punktid

29

II osa punktid

63

Punkte kokku

92

Hinne

5

Aastahinne

5

PÕHIKOOLI LÕPUEKSAM

EMAKEEL

10. JUUNI 2002

Kool: gümnaasium

Maakond/linn: Tartu

Õpilase ees- ja perekonnanimi: y

Poiss

Tüdruk

X

MEELESPEA

1. Mõtle rahulikult, aega on 3 tundi (180 minutit).
2. Töö kirjutamist alusta tiitellehe täitmisega.
3. Eksamitöö ülesannete lahendamise järjekord vali ise.
4. Enne vastamist loe tähelepanelikult tööjuhendeid.
5. Kirjuta vastused selleks ette nähtud kohtadele.
6. Eksamitöö kirjuta sinise või musta tindi või pastaga.
7. Kirjuta vastused loetavalt ja üheselt mõistetavalt.
8. Paranduste tegemisel ei ole lubatud vastust üle kirjutada ega kasutada korrektorpliatsit ja -linti.

1. osa. LUGEMINE

Esimene osa koosneb kahest ülesandest, mille eest kokku on võimalik saada kuni 30 punkti. Ülesannete lahendamiseks on aega 50 minutit.

1. 1. ülesanne

Loe tekst läbi ning lahenda ülesanded.

Marie Under "Merilehmad"

"Kelle on need hallid veised,
polegi vist nagu teised,
meie karja said nad kust?
Nende kõrval kasvult maha,
sileduselt jäävad taha
meie Joonik, meie Must.

Ennäe sarvi! Ennäe lõugu!
Küllap head nad piimatõugu!
Udarad ju maani vast..." –
Peremees noor küsitelles:
silmitsedes karjas selles:
"Kaasas pole karjalast?"

Pole kaua kaeda vaja:
rannal magab paimendaja¹,
liival karjakott ja lass².
Kummardab mees üle leiu:
"Hürjöh, piiga! Virgu, neiu!
Sinu kari kadumas."

Tüdruk pühkis silmist une,
ning kui varahommikune
meri sinas vastu neist:
nõnda loitis nende rohe,
et sest noormees kokkus kohe:
sellist vaadet polnud teist.

Päev ju vaarub õhtuvarjus –
"Kust sa pärit, kaunis karjus,
kõnele, kust siia said?"
""Oh mind! ... Kauga vist ma magand –
Olen kaugelt vete tagant...
Otsiskelin maranaid³...""

"Õhtu vajub, öö ju tuleb,

¹ karjus

² lähker, joogianum

³ teatud rohttaim

pimedus kõik majad suleb,
avat üks vaid sulle paoks⁴,
sää!, vaat', kus need noored kased...
Ning mu laudas leidub aset
sinu sinikarja jaoks."

*

Mehel endine kõik lakkas,
silmapilkmel hoidma hakkas,
armastama hakkas tend⁵,
võõrast, kes saand ulualust
– jättes mõrsja naabritalust –,
hellamalt kui kaksikvend.

See nüüd kõndis noorikuna,
põsil õhetusepuna,
oli õrn ja häbelik;
talitada karjad kahed,
kõndis toa ja lauda vahet,
pikameelne, läbelik⁶.

Juba saadik pulmaõllest
õnnistust ta puistas põllest:
karjakasv ja piimaand
jätsid varju kogu valla;
kõik sai nagu õnne alla,
kuhu käe ta külge pand.

*

Piimakambris pütte virnus,
või ta käe all keerles kirus⁷
kollasem kui tukatid,
nii et naabrid kahetasid,
sõnadega pahetasid,
mõttes teda hukatid:

⁴ pelgupaigaks

⁵ teda

⁶ kannatlik

⁷ kõrge kitsas puunõu

"Ei need sinihallid veised,
ei nad ole nagu teised..."
Kaevat kahtlustuste kaev.
Ning siis kõrval kõige kasu,
kõige õnne võttis asu
mehe hinges vahel vaev.

Naine nõnda virk ja hoolik,
aga miski nagu poolik:
kaunis küll, kuid kes ta, kust? –
Tahtis täitsa püüda lindu
ning siis võttis süame rindu,
poetas hellalt küsimust:

"Vaata, naine, käin kui pime,
kõik mu ümber näib kui ime,
veidi nagu jube sest:
ammu, kui me ühtusime,
aga ma ei tea su nime,
võta ümbert kord see kest."

"Kas ma pole sinu meele
järele, miks oma keele
ässitad mu kallale?
Nõnda oma armupaela,
mille pannud mulle kaela,
lased, sõber, vallale.

Siis mul pole enam püsi,
sellepärast ära küsi,
ära küsi – kahetsed..." –
"Tahan sinu üle võimust:
lausu, kelle oled hõimust!" –
"Ära küsi – kahetsed!"

"Ei, kui võtad endalt katte,
räägid esivanemate
soost, see enam liidab meid."

"Võta kanda siis see koorem:
Ahti⁸ lastest kõige noorem
olen, olen – merineid..."

*

Mingit võõrastust ja viha
tundes, päästis oma piha

uinund mehe kaenla alt;
nobedalt siis tõstis sääre
üle selle sängiääre,
kus ta kate langes talt.

Mingi mälestus lõi põue:
avas ukse, jooksis õue,
rutus palmimata juust.
Vaikselt hüüdis: "Vissi, vissi!"
Ning siis astus tasapisi,
tasahilju koplisuust.
Ning need sinihallid veised,
mis ei olnud nagu teised,
inimlaste silmelust –
võttis kõik ta oma hoole
alla, kadus mere poole,
kadus sinna, tulnud kust.

Nende üle laine sinas – –
Aga laudas nukralt inas
küüdik⁹ härg ja mullik must

⁸ veehaldjas, veejumal

⁹ triibulise seljaga

Lahenda teksti põhjal ülesanne. Ülesande eest on võimalik saada kokku 20 punkti.

1.1.1. Nimeta ballaadi peategelased.

Punktid	0	2
1.1.1.		

Peategelasteks olid ballaadis tütarlaps, kes osutus merineitsiks, noormees ning merilehmad.

1.1.2. Miks läks noormees õhtul randa?

Punktid	0	1
1.1.2.		

Noormees läks randa, et oma kari sealt söömast ära tuua. Kari sõi kuskil ranna lähedal rohtu ja mees tahtis nad ööseks koju tuua.

1.1.3. Nimeta kolm omadust, mille poolest merilehmad erinesid tavalistest veistest.

Punktid	0	1	2	3
1.1.3.				

Merilehmad andsid rohkem piima kui teised lehmad. Neil olid suured udarad, lõuad ja sarved ning nad olid siledamad kui teised (talu) lehmad. Merilehmad olid suuremad.

1.1.4. Kirjelda, mis muutus talus pärast merineitsi tulekut.

Punktid	0	2
1.1.4.		

Talus suurenes karjakasv ja piimaand ning kõik elu muutus talus paremaks. Talu sai väga edukaks ja saaki saadi kõikjalt rohkem kui teised talud. See tekitas teistes taludes ja inimestes kadedust.

1.1.5. Milline noormehe iseloomujoon sai noorte abielule saatuslikuks?

Punktid	0	2
1.1.5.		

Saatuslikuks sai noormehe uudishimu ja see, et ta ei usaldanud tüdrukut täielikult. Noormees oli ka kahtlustav. Iseloomujoon oli kahtlustamine ja uudishimu.

1.1.6. Leia tekstist neli merineitsit iseloomustavat omadussõna.

Punktid	0,5	1	1,5	2
1.1.6.				

Ta oli virk ja hoolik (hoolas).

Ta oli kauni välimusega.

Ta oli õrn ja häbelik.

Ta oli ka pikameelne ja kannatlik.

1.1.7. Leia ballaadist kaks võrdlust.

Punktid 1.1.7.	0	1	2
-------------------	---	---	---

Hellemalt kui kaksikvend.

Naine nõnda virk ja hoolik, aga miski nagu poolik.

Tõmba õigele vastusvariandile joon alla.

Punktid 1.1.8.	0	2
-------------------	---	---

1.1.8. Ballaad on laadilt arutlev tekst;
jutustav tekst;
kirjeldav tekst.

Punktid 1.1.9.	0	2
-------------------	---	---

1.1.9. Ballaadi süžee on enamasti tragikoomiline;
koomiline;
dramaatiline.

Punktid 1.1.10.	0	2
--------------------	---	---

1.1.10. Ballaadide aluseks on peamiselt anekdooidid;
ilukirjandus;
rahvapärимused.

1.1. ül eest punkte kokku:	20
----------------------------	-----------

1.2. ülesanne

Loe tekst läbi ning lahenda ülesanne. Ülesande eest on võimalik saada kokku 10 punkti.

Tallinna ajaloo

Kirjalikest allikatest leiame Tallinna esmakordselt 1154. aastal, mil Sitsiilia kuninga teenistuses olnud araabia geograaf al-Idrisi selle oma maakaardile kandis ning juurdelisatud

tekstis selgitas, et “Astlandi linnade hulka kuulub samuti Kaleweny linn”. Idrisile tuntud muistsete eestlaste *Kaleweny* esineb 1223. aastal vene ajaraamatutes *Kolōvan*'ina ja jääb neis taolisena käibele XVIII sajandini. Arvatavasti võtsid venelased selle nime, millega toleaeagsed eestlased

väljapaistvaid ülikuid ning kaupmehi tähistasid, otse eestlaste endi käest. Alates 1219. aastast pakub Henriku kroonikas esinevale Skandinaavia-pärasele *Lyndanise*’le teatavat sugulust vene böliinades kohatav *Ledenets*. Saksamaal ja Skandinaavias kasutusel olnud nimekuju *Reval* ning hilisem venekeelne *Revel* on usutavasti tuletatud Tallinna vahetus naabruses paiknenud muistse maakonna Rävala nimest. Eestikeelne Tallinn tekkis alles pärast linna vallutamist taanlaste poolt kaheksaosalise "taani linna" kokkusulamise tulemusel.

Oma asendi tõttu maa- ja veeteede sõlmpunktis kujunes Tallinn kiiresti Eesti põhjaranniku tähtsamaks keskuseks. Ümbrust valitsev Toompea looduslik kõrgendik ning sellele X ja XI sajandi piiril rajatud kindlustatud linnus pakkusid suurepäraselt kaitset alaliste merelt või sisemaalt ähvardavate kallaletungide vastu. Harva kinnikülmuvat lahte idast, läänest ja põhjast piiravad poolsaared ning saared moodustasid sobiva sadamapaiga. Lahte suundunud arvukate mereteede kõrval hargnes siit sisemaale hulk tähtsaid maismaateid, mis ühendasid Tallinna nii Eesti, Liivi ja Läti aladega kui ka Pihkva- ja Novgorodimaaga.

Muld- ja kivivallidega ümbritsetud Toompea linnuse jalamile XI–XII sajandil tekkinud all-linna varaseim asustustuumik hõlmas tõenäoliselt vaid nüüdse Raekoja platsi ja selle lähima naabruse.

Arheoloogilistel kaevamistel kultuuri-kihtidest leitud arvukad esemed tõendavad, et selles linnalises asulas ei piirdunud ainuüksi kaupade ostu ja müügiga, vaid et siinsed elanikud valmistasid ka ise mitmesuguseid käsitöötooteid.

On oletatud, et Raekoja platsi piirkond ei jäänud ainsaks ristisõdade-eelse Tallinna all-linna asustusalaaks. Üsna peatselt lisandusid sellele uute iseseisvate asustuskolletena venelaste ja skandinaavlaste kaubahoovid nüüdse vanalinna põhjaküljel. Neist esimese, vene kaubahoovi-kirikude rajamise paigutab vene ajalooline traditsioon isegi XI sajandisse: tsaar Ivan IV sõnade kohaselt ehitatud Jaroslav Tark Riiga ja Kolõvani vene kirikud ning kaubahoovid. Ehitatud küll paganlikku keskkonda, ei olnud need kirikud veel seotud vägivaldse ristiusustamise missiooniga; esmajoones kasutati neid võõrsil viibivate kaupmeeste peatuspaikadena ja kaubaladudena.

Saksa ja Skandinaavia feodaalide katsed Ida-Baltikumini vallutamiseks jõudsid otsustavasse faasi XII–XIII sajandi vahetusel. Ristisõdijate organiseerijaks ja ühendajaks sai nüüd roomakatoliku kirik eesotsas paavstiga, kes asus juhtima siinsete maade vallutamist ja ristiusustamist. Ehkki territoriaalsete vallutuste kindlustamiseks asutati 1202. aastal peamist sõjalist jõudu kehanud Mõõgavendade Ordu, ei suudetud Põhja-Eestit ja Tallinna vallutada tol ajal oma vägevuse tipul olnud ja Euroopa tugevamate riikide hulka kuulunud Taani otsese abita.

(Raamatust "Tallinna arhitektuur")

1.2.1. Kus ja mis nimega on Tallinna esimest korda kirjalikult mainitud?

Punktid 1.2.1.	0	1	2
-------------------	---	---	---

1154. aastal märgiti Tallinn esimest korda araabia geograaf al-Idrise maakaardile, kus ta nimeks oli Kaleweny linn.

1.2.2. Millest on tuletatud nimed Tallinn ja Reval?

Punktid 1.2.2.	0	1	2
-------------------	---	---	---

Tallinn on tuletatud "taani linna" kokkusulutamisel. See toimus pärast Tallinna vallutamist taanlaste poolt. Reval on usutavasti tuletatud Tallinna vahetus naabruses paiknenud muistse maakonna Rävåla nimest.

1.2.3. Nimeta kolm erinevat põhjust, miks kujunes Tallinnast Eesti põhjaranniku tähtsaim keskus.

Punktid 1.2.3.	0	1	2	3
-------------------	---	---	---	---

Sellepärast, et ta asub maa- ja veeteede sõlmpunktis. Ümbrust valitseb Toompea kõrgustik ja sellele rajatud linnus pakkus head kaitset sissetungijate vastu. Harva kinnikülmuvat lahte ümbritsevad poolsaared ja saared moodustasid sobiva sadamapaiga.

1.2.4. Milleks kasutati Tallinna vene kirikuid esialgu?

Punktid 1.2.4.	0	1
-------------------	---	---

Vene kirikuid kasutati Tallinnas kaubahoovidenä. Esimene vene kaubahoov-kirik rajati umbes XI sajandil.

1.2.5. Nimeta kaks tegevust, millega Tallinna elanikud teenisid elatist XI–XII sajandil.

Punktid 1.2.5.	0	1	2
-------------------	---	---	---

Tegeldi kaupade ostu ja müügiga ning valmistati ka ise mitmesuguseid käsitöötooteid.

1.2. ül eest punkte kokku:	9
----------------------------	---

1. osa eest punkte kokku:	29
---------------------------	----

2. osa. KIRJUTAMINE

Teine osa koosneb viiest ülesandest, mille eest kokku on võimalik saada kuni 70 punkti. Ülesannete lahendamiseks on aega 130 minutit.

2.1. ülesanne

Kirjuta lühikirjand pikkusega üks A4. Ülesande lahendamiseks on aega 90 minutit (40 punkti). Mustandi võid kirjutada lehekülgedele 15–16.

Sõpra tunned hädas

Meid ümbritsevad iga päev erinevad inimesed. Osade kohta julgeme väita, et nad on meie sõbrad. Teise äärmusse kaldujaid peame oma vaenlasteks või lihtsalt ebameeldivateks. Väikelapsed peavad oma sõpradeks kõiki mängukaaslasi ja tuttavaid. Hiljem selgub, et nii see kahjuks ei ole. Sellepärast ongi suur küsimärk, et mis eristab sõpra vaenlasest ja kuidas neid tõelisi usaldusisikuid ära tunda. Seda õpivadki inimesed tegelikult läbi kogu oma elu.

Minul on isiklikult üks väga valus kogemus. Kui ma neli aastat tagasi võistlustantsuga tegelesin, oli mul väga hea sõbranna Kadri. Me olime nagu sukk ja saabas ning meil oli alati lõbus. Kõik küsisid ikka, et kas te vahel ka tülitsete, kuid ma vastasin alati eitavalt. Ükskord toimus klubis partnerite vahetus ja minu poissi taheti Kadrile panna, sest tema isa oli nõus treenerile tütre parema paarilise eest maksma. Lõpuks jäin ma siiski tantsima sama kaaslasega, kuid minu sõprus Kadriga sai läbi. Praegu oleme me üksteisele võõrad, sest ma leidsin, et tõeline sõber ei sõida oma huvides kaaslasest teerulliga üle.

Sellest kogemusest sain ma aru, et tõelisi sõpru saab inimene tunda hädas ning sõprus ei seisne ainult naerus. Mul on praegu trennis väga head sõbrannad, kellega ma võin kõigest rääkida. Kui kellelgi on probleemid, siis üritame me tema hädadele lahendusi otsida. Sõbrad on need, kes inimest toetavad ja aitavad, kui on raske ega mõtle ainult iseenda huvidele.

Elus esineb ka olukordi, kus sõpru leitakse vaenlaste leerist. Need juhud on haruldased, kuid öeldakse, et sõprusest vihkamiseni on ainult üks samm ja ka vastupidi. Ma teadsin kord ühte poissi, kes tundus mulle väga ülbe ja ebameeldiv. Me ei suhelnud üldse varem omavahel, kuid ükskord tuli ta minuga rääkima ning nüüd on ta üks mu parimaid sõpru.

Parimateks kaaslasteks on lastel siiski vanemad, sest nemad on oma võsukeste nimel valmis tooma ohvreid, kui need on hädas. Nad tahavad aidata jõu ja nõuga, et probleemi lahendada. Vanemate armastus on piiritu ja mul on hea meel, et ma saan alati kodust abi, kui mind vaevavad mured.

Tegelikult oleks kõige õigem olla paljude inimestega lihtsalt tuttav ja mitte liigselt rabeleda nende probleemidega, sest nemad enamasti ei aita ka sind. Oma sõbraks tuleks võtta inimesed, kelle toele ja ustavusele saab kindel olla 101%. Muidugi ei tohi ka tagasi lükata teiste pakutud sõprust, kuid tuleb meeles pidada, et tõelist sõpra tunned hädas. Inimesest, kes on sind kord aidanud, peaks kõigi kümne küünega kinni hoidma.

Sisu	Õigekiri	Sõnavara ja stiil	Ülesehitus	Punkte kokku
2.1.1.	2.1.2.	2.1.3.	2.1.4.	2.1.
20	10	4	4	38

2.2. ülesanne

Kirjavahemärgista laused. Iga õigesti vormistatud lause annab 1 punkti, kui lauses on üks viga, siis 0,5 punkti. Ülesande lahendamiseks on aega 10 minutit (10 punkti).

2.2.1. Imbi ja Äрни seisid, nagu kaks lumememme, ja ainult ägisesid tasakesi.

2.2.2. Lutikad hakkasid teda tasakesi purema, kilk ahju taga kriikus ja hiiredki krabistasid vaikselt ja uinutavalt, kuid Liina ei tundnud veel mingit tahtmist magada.

2.2.3. Vanatont luges, röögatas jubeda häälega, lõi endale küüned pähe ja tõusis ilge kisendamise saatel õhku, kadudes hetkega silmist.

2.2.4. "Kus sa oled õppinud sedasi rääkima, kratt?" küsis ta.

2.2.5. Armulood polnud talle mällu sööbinud, kuid jutte katkust, haigustest, kummitustest, mõrvadest mäletas ta hästi.

2.2.6. Katku-kits lahkus, aga külainimesed lebasid põrandal terve öö, raatsimata uinuda, sest nad teadsid, et see öö on surmalt välja petetud üürike armuaeg.

2.2.7. "Tühja selle piimaga," ütles rehepapp ega ma vasikas ole.

2.2.8. Toapoiss Ints rääkis Luisele: "See ei aita, et teda pekstakse ega loll targemaks ei lähe."

2.2.9. Selleks ajaks, kui ilm hämarduma hakkas, oligi kratt valmis.

2.2.10. Rehepapp, kes oli vaikselt kohale hiilinud, et kohtumist oma silmaga näha, redutas aia taga.

(Andrus Kivirähki "Rehepapi" põhjal)

2.2.1.	2.2.1.	2.2.3.	2.2.4.	2.2.5.	2.2.6.	2.2.7.	2.2.8.	2.2.9.	2.2.10.	2.2. ül kokku
0	1	1	1	1	1	0	0,5	1	1	7,5 punkti

2.3. ülesanne

Kirjuta jämetrükis sõnad vastavalt nende ees olevatele numbritele teksti lõpus olevatele joontele. Kus on vaja, kasuta suurtähti. Iga õige vastus annab 0,5 punkti. Ülesande lahendamiseks on aega 10 minutit (5 punkti).

Maailma pikim mees

Inglismaal elav Hussain Bisad naudib tänaval kaaskodanike imestunud pilke. Londoni (2.3.1.) **päevalehe the sun** andmetel on 236 cm pikkune Hussain maailma pikim mees. 27-aastane Hussain Bisad tuli Inglismaale (2.3.2.) **mustalt mandrilt**. Somaalias mõõdeti tema pikkuseks 232 cm, millega ta oli pikim mees selles (2.3.3.) **ida-aafrika** riigis. Nüüd ootab Hussain märtsis toimuvat kontrollmõõtmist, et pääseda (2.3.4.) **guinnessi rekordiraamatusse**.

Absoluutsest pikkusrekordist jääb Bisadil siiski palju puudu. Robert Wadlow, kes oli pärit (2.3.5.) **ameerika ühendriikidest** (2.3.6.) **illinoisi osariigist**, oli enne surma 272 sentimeetri pikkune.

Maailma infoagentuurid teatasid paar nädalat tagasi 25-aastasest (2.3.7.) **pakistanlannast**, kes olevat koguni 240 sentimeetrit pikk. Noor naine tahab minna (2.3.8.) **saudi araabiasse** palverännakule ning (2.3.9.) **aafrikasse** ja (2.3.10.) **euroopasse** ringsõidule, et koguda raha orbude kodu ehitamiseks.

(A. Hiietamme artikli põhjal, SL Õhtuleht 21.02.2002)

2.3.1. *päevaleht The Sun*

2.3.6. *Illinoisi Osariigist*

2.3.2. *Mustalt Mandrilt*

2.3.7. *pakistanlannast*

2.3.3. *Ida-Aafrika*

2.3.8. *Saudi Araabiasse*

2.3.4. *Guinnessi rekordiraamatusse*

2.3.9. *Aafrikasse*

2.3.5. *Ameerika Ühendriikidest*

2.3.10. *Euroopasse*

2.3.1.	2.3.2.	2.3.3.	2.3.4.	2.3.5.	2.3.6.	2.3.7.	2.3.8.	2.3.9.	2.3.10.	2.3. ül kokku
0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0	0,5	0,5	0,5	0,5	4,5 punkti

2.4. ülesanne

Ühenda need jämetrükis sõnad, mis tuleb kokku kirjutada, kaarekesega või jäta kirjaviisi muutmata. Iga õige otsustus annab 0,5 punkti. Ülesande lahendamiseks on aega 10 minutit (10 punkti).

Maria

Maria on (2.4.1.) kahekümne ühe aastane (2.4.2.) valgetverd neiu, kes elab (2.4.3.) Peipsi järve lähedal. Ta töötab (2.4.4.) lasteaias kasvatajana. (2.4.5.) Eesti keel on tema emakeel, kuid ta armastab lugeda ka (2.4.6.) saksakeelseid raamatuid. Neid on tema (2.4.7.) raamatukogus umbes (2.4.8.) kolmsada. Lugemine on Maria (2.4.9.) lemmik tegevus, kuid ega (2.4.10.) koguaeg ka lugeda saa. Suviti meeldib tal jalutada (2.4.11.) metsaall ja (2.4.12.) seenekorjamisega (2.4.13.) aega viita. Maria lemmikud on (2.4.14.) roostepunased puravikud ja kollased (2.4.15.) kukeseenid. Mets on Maria kodust (2.4.16.) viie kilomeetri kaugusel. Seal on ka üks kõrge (2.4.17.) rändrahn, mille otsast oleks ta ükskord (2.4.18.) peaaegu (2.4.19.) alla kukunud, kui ta (2.4.20.) üle hindas oma võimeid.

2.4.1.	2.4.2.	2.4.3.	2.4.4.	2.4.5.	2.4.6.	2.4.7.	2.4.8.	2.4.9.	2.4.10.	2.4.11.
0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0	0	0

2.4.12.	2.4.13.	2.4.14.	2.4.15.	2.4.16.	2.4.17.	2.4.18.	2.4.19.	2.4.20.	2.4. ül kokku
0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0	8 punkti

2.5. Asenda lausetes olevad omadussõnad sobivate antonüümidega. Kirjuta laused selleks ette nähtud joontele. Iga õige lahendus annab 1 punkti. Ülesande lahendamiseks on aega 10 minutit (5 punkti).

2.5.1. Nende kahe sündmuse vahel on otsene seos.
Nende kahe sündmuse vahel on kaudne seos.

2.5.2. Antipaadne poliitik käis valijatega kohtumas.

Sümpaatne poliitik käis valijatega kohtumas.

2.5.3. Ta on väga range inimene.

Ta on väga leebe inimene.

2.5.4. Juhan on arutu poiss.

Juhan on arukas poiss.

2.5.5. Mulle meeldib põhjamine suvi.

Mulle meeldib lõunamine suvi.

2.5.1.	2.5.2.	2.5.3.	2.5.4.	2.5.5.	2.5. ül kokku
1	1	1	1	1	5

2. osa eest punkte kokku:	38+25
----------------------------------	--------------